

SI VOLS
ALGUNA
COSA,
DEMANA-LA
EN VALENCIÀ!

Carta europea de les llengües regionals o minoritàries

- ▶ La Carta europea de les llengües regionals o minoritàries obliga les autoritats a garantir-nos que puguem demanar i accedir a la informació i als serveis en valencià.
- ▶ coe.int/minlang

GUIA LINGÜÍSTICA DEL
VALENCIÀ A ESPANYA

La **Carta europea de les llengües regionals o minoritàries** és un tractat del Consell d'Europa que protegeix i promou entre d'altres el valencià a Espanya. Aquesta guia lingüística et mostra les disposicions de la Carta que Espanya ha d'aplicar al valencià.

No obstant això, ni Espanya ni la Carta per si soles poden preservar la teua llengua. La responsabilitat és teua. El valencià a Espanya només sobreviurà si el parles cada dia i a tot arreu. Siguem clars: si una llengua només s'utilitza a taula, acabarà desapareixent.

No tanques la llengua a casa: utilitza el que et diu la Carta i fes ús de les diverses possibilitats que et garanteix per fer servir el valencià en la vida pública diària.

Utilitza la llengua, no la deixes perdre.

OBJECTIUS I PRINCIPIS

■ En matèria de llengües regionals o minoritàries, en els territoris on es parle el valencià i d'acord amb la seua situació, Espanya ha de basar la seua política, la seua legislació i la seua pràctica en els objectius i els principis següents:

- ▶ el reconeixement del valencià com a expressió de **riquesa cultural**;
- ▶ el **respecte de l'àrea geogràfica del valencià**, actuant de manera que les divisions administratives existents o les noves no siguen un obstacle per a fomentar el valencià;
- ▶ la necessitat d'una **acció resoluta de foment del valencià**, a fi de salvaguardar-lo.

■ Espanya es compromet a eliminar, si encara no ho ha fet, qualsevol distinció, exclusió, restricció o preferència injustificada respecte a la utilització del valencià l'objectiu de la qual siga descoratjar o posar en perill el manteniment o el desenvolupament d'aquesta llengua. L'adopció de mesures especials en favor del valencià, destinades a promoure una igualtat entre els parlants d'aquesta llengua i la resta de la població i orientades a tindre en compte la seua situació peculiar, no es considera un acte de discriminació amb els parlants de les llengües més esteses.

■ Espanya es compromet a fomentar, per mitjà de mesures apropiades, la comprensió mútua entre tots els grups lingüístics del país, a actuar concretament de manera que el respecte, la comprensió i la tolerància cap al valencià figuren entre els **objectius de l'educació i de la formació** impartida a Espanya, i a estimular els **mitjans de comunicació social** perquè perseguisquen el mateix objectiu.

■ En definir la seua política respecte al valencià, Espanya es compromet a tindre en consideració les necessitats i els desitjos que expressen els grups que empren aquesta llengua. Se la convida a crear, si és necessari, òrgans encarregats d'assessorar les autoritats sobre totes les qüestions que es referisquen al valencià.

ENSENYAMENT

■ En matèria d'ensenyament i, pel que fa al territori on es parla el valencià i segons quina siga la seua situació, sense perjudici de l'ensenyament de l'espanyol, Espanya es compromet a:

- ▶ preveure una **educació preescolar garantida en valencià** (com a llengua d'instrucció)
- ▶ preveure un **ensenyament primari garantit en valencià** (com a llengua d'instrucció)
- ▶ preveure un **ensenyament secundari garantit en valencià** (com a llengua d'instrucció)
- ▶ preveure un **ensenyament tècnic i professional garantit en valencià** (com a llengua d'instrucció)
- ▶ fomentar i/o autoritzar l'establiment d'un **ensenyament universitari** o altres formes d'ensenyament superior en valencià (com a llengua d'instrucció), o de mitjans que permeten estudiar-lo a la universitat o en altres centres d'ensenyament superior
- ▶ dictar disposicions perquè s'impartisquen cursos d'**ensenyament per a adults o d'educació permanent principalment o totalment en valencià** (com a llengua d'instrucció)
- ▶ prendre mesures per assegurar l'ensenyament de la **història** i la **cultura** de les quals el valencià és expressió

- ▶ garantir la **formació** inicial i permanent del **professorat** necessària per a aplicar les mesures adoptades per a l'ensenyament del valencià
- ▶ crear un o diversos òrgans de control encarregats del seguiment de les mesures adoptades i dels progressos duts a terme en l'establiment o el desenvolupament de l'ensenyament del valencià, i redactar-ne informes periòdics que s'han de fer públics

■ En matèria d'ensenyament i pel que fa a territoris diferents d'aquells on es parla tradicionalment el valencià, Espanya es compromet a autoritzar, fomentar o establir, si el nombre de parlants de valencià ho justifica, l'ensenyament del valencià o en aquesta llengua, als nivells que es consideren oportuns (educació preescolar, primària, secundària, formació tècnica o vocacional).

JUSTÍCIA

Espanya es compromet, pel que fa a les circumscripcions de les autoritats judicials on el nombre de persones que hi residisquen i parlen el valencià justifique les mesures específiques següents, segons quina siga la situació del valencià i amb la condició que el jutge no considere que la utilització de les possibilitats que ofereix aquest paràgraf constitueix un obstacle per a la bona administració de la justícia a:

- ▶ en els procediments penals:
  - assegurar que els òrgans judicials, amb la sol·licitud d'una de les parts, porten el **procediment** en valencià
  - garantir a l'acusat el **dret d'expressar-se en valencià**
  - assegurar que les **demandes** i les **proves**, escrites o orals, no es consideren desestimables només pel motiu que estiguen redactades en valencià
  - redactar en valencià, amb la sol·licitud prèvia, els documents relatius a un **procediment judicial**

i recórrer, si és necessari, a **intèrprets** i a **traduccions** sense despeses addicionals per als interessats

- ▶ en els procediments civils:
  - assegurar que els òrgans judicials, amb la sol·licitud d'una de les parts, porten el **procediment** en valencià
  - permetre, quan una part en un litigi haja de comparèixer personalment davant d'un tribunal, que **s'expressa en valencià** sense incórrer per això en despeses addicionals
  - permetre la presentació de **documents** i de **proves en valencià**

i recórrer, si és necessari, a **intèrprets** i a **traduccions**

- ▶ en els procediments davant de les jurisdiccions competents en matèria administrativa:
  - assegurar que els òrgans judicials, amb la sol·licitud d'una de les parts, porten el **procediment** en valencià
  - permetre, quan una part en un litigi haja de comparèixer personalment davant d'un tribunal, que **s'expressa en valencià** sense incórrer per això en despeses addicionals
  - permetre la presentació de **documents** i de **proves** en valencià

i recórrer, si és necessari, a **intèrprets** i a **traduccions**

- ▶ adoptar mesures perquè l'aplicació dels procediments civils i administratius en valencià, la producció de documents i de proves en valencià i l'ús, si s'escau, d'intèrprets i de traduccions no comporten despeses addicionals per als interessats

■ Espanya es compromet a **no rebutjar la validesa de documents jurídics** elaborats dins de l'àmbit de l'Estat només pel fet que estiguen redactats en valencià.

■ Espanya es compromet a fer accessibles, en valencià, els **textos legislatius nacionals més importants** i els que es referisquen en particular als parlants de valencià, llevat que es dispose dels textos d'una altra manera.

AUTORITATS ADMINISTRATIVES

I SERVEIS PÚBLICS

En les circumscripcions de les autoritats administratives d'Espanya en les quals residisca un nombre de parlants de valencià que justifique les mesures que figuren a continuació, i d'acord amb la situació del valencià, Espanya, en la mesura que raonablement puga, es compromet a:

- ▶ vetllar perquè aquestes **autoritats administratives** empen el valencià
- ▶ posar a disposició de la població **formularis i textos administratius** d'ús freqüent en valencià, o en versions bilingües
- ▶ permetre a les autoritats administratives de **redactar documents** en valencià

— Quant a les autoritats locals i regionals en els territoris de les quals residisca un nombre de parlants de valencià que justifique les mesures que figuren a continuació, Espanya es compromet a permetre i/o fomentar:

- ▶ l'ús del valencià en el marc de l'**administració regional o local**
- ▶ la possibilitat per als parlants de valencià de presentar **sol·licituds orals o escrites** en aquesta llengua
- ▶ la publicació per les **col·lectivitats regionals** dels seus **textos oficials** també en valencià
- ▶ la publicació per les **autoritats locals** dels seus **textos oficials** també en valencià;
- ▶ l'ús per les **col·lectivitats regionals** de valencià en els **debats** de les assemblees, sense excloure, no obstant això, l'ús de l'espanyol
- ▶ l'ús per les **col·lectivitats locals** de valencià en els **debats** de les assemblees, sense excloure, no obstant això, l'ús de l'espanyol
- ▶ l'ús o l'adopció i, en el cas que siga procedent, conjuntament amb la denominació en espanyol, de les formes tradicionals i correctes dels **toponímics** en valencià

— Pel que fa als **serveis públics** garantits per les autoritats administratives o per altres persones que actuen per compte d'aquelles (aigua i gas, neteja i sanejament, serveis de telefonia, transport públic, cementiris, biblioteques, instal·lacions esportives, locals d'oci), Espanya, en els territoris on es parle valencià i en funció de la situació d'aquesta llengua i en la mesura que raonablement puga, es compromet a:

- ▶ vetllar perquè el valencià s'empere quan es presta un servei
- ▶ permetre als parlants de valencià **presentar sol·licituds i rebre respostes** en valencià

A fi de garantir la possibilitat d'ús del valencià en les relacions amb les autoritats administratives i el servei públic, Espanya es compromet a adoptar les mesures següents:

- ▶ la **traducció o la interpretació** eventualment sol·licitades
- ▶ el reclutament i, si s'escau, la **formació de funcionaris i altres empleats públics** en un nombre suficient
- ▶ l'acceptació, en la mesura que es puga, de les sol·licituds dels empleats públics que coneguen el valencià perquè se'ls destine en el territori on es parla aquesta llengua

Espanya es compromet a permetre, amb la sol·licitud dels interessats, l'ús o l'adopció de **patronímics** en valencià.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Per als parlants de valencià, en els territoris on es parle aquesta llengua, segons quina siga la seua situació i en la mesura que les autoritats públiques de manera directa o indirecta tinguen competències, atribucions o un paper per representar en l'àmbit esmentat, respectant alhora els principis d'independència i d'autonomia dels mitjans de comunicació, Espanya es compromet a:

- ▶ garantir la creació, com a mínim, d'**una emissora de ràdio i un canal de televisió públics que emeten tan sols en valencià**
- ▶ fomentar i/o facilitar la creació, com a mínim, d'**una emissora de ràdio privada** que emeta tan sols en valencià

- ▶ fomentar i/o facilitar la creació, com a mínim, d'un **canal de televisió privat** que emeta tan sols en valencià
- ▶ fomentar i/o facilitar la producció i la difusió d'**obres d'audició i audiovisuals** en valencià
- ▶ fomentar i/o facilitar la creació i/o el manteniment, com a mínim, d'un **òrgan de premsa** en valencià
- ▶ ampliar les mesures existents d'**assistència financera** a les **produccions audiovisuals en valencià**
- ▶ donar suport a la **formació de periodistes i altre personal** per als mitjans de comunicació que empen el valencià

■ Espanya es compromet a garantir la **llibertat de recepció directa** de les emissions de ràdio i de televisió dels països veïns en una llengua parlada de manera idèntica o semblant al valencià, i a no oposar-se a la retransmissió d'emissions de ràdio i de televisió dels països veïns en aquesta llengua. A més, es compromet a vetllar perquè no s'impose a la premsa escrita cap restricció a la llibertat d'expressió i a la circulació lliure d'informació en una llengua parlada de manera idèntica o semblant al valencià. L'exercici d'aquestes llibertats pot ser sotmès a restriccions legals.

■ Espanya es compromet a vetllar perquè els interessos dels parlants de valencià estiguen representats o siguen presos en consideració en el marc de les estructures que es creen de conformitat amb la llei, per tal de garantir la **llibertat i la pluralitat** dels mitjans de comunicació.

ACTIVITATS I SERVEIS CULTURALS

■ En matèria d'activitats i de serveis culturals – en particular de biblioteques, videoteques, centres culturals, museus, arxius, acadèmies, teatres i cinemes, així com treballs literaris i producció cinematogràfica, expressió cultural popular, festivals, indústries culturals, inclosa en particular la utilització de noves tecnologies –, Espanya, pel que fa al territori on es parla valencià i en la mesura que les autoritats públiques tinguen competències, atribucions o un paper per representar en l'àmbit esmentat, es compromet a:

- ▶ fomentar l'expressió i les iniciatives pròpies del valencià, i afavorir els diferents **mitjans d'accés** a les obres produïdes en valencià

- ▶ afavorir els diferents **mitjans d'accés** en altres llengües a les obres produïdes en valencià ajudant en les activitats de traducció, doblatge, postsincronització i subtitulació i duent-les a terme
- ▶ afavorir l'accés en valencià a obres produïdes en altres llengües ajudant en les **activitats de traducció, doblatge, postsincronització i subtitulació** i duent-les a terme
- ▶ vetllar perquè els **organismes** encarregats d'organitzar diverses formes d'activitats culturals, o de donar-hi suport, integren de manera adequada el **coneixement i la pràctica del valencià i de la seua cultura** en les activitats la iniciativa de les quals depenga d'ells o a les quals presten el seu suport
- ▶ afavorir la dotació dels organismes encarregats d'organitzar **activitats culturals**, o de donar-hi suport, amb un personal que domine el valencià, a més de la llengua o les llengües de la resta de la població
- ▶ afavorir la **participació directa**, referent als serveis i als programes d'activitats culturals, de representants de parlants de valencià
- ▶ fomentar i/o facilitar la creació d'un o diversos organismes encarregats **de recollir, rebre en dipòsit i presentar o publicar les obres** produïdes en valencià
- ▶ si s'escau, crear i/o promoure i finançar **serveis de traducció i de recerca terminològica** amb vistes especialment a mantindre i desenvolupar en valencià una terminologia administrativa, mercantil, econòmica, social, tecnològica o jurídica apropiades

■ Quant als territoris diferents d'aquells on s'empren tradicionalment el valencià, Espanya es compromet a autoritzar, fomentar i/o preveure, si el nombre de parlants d'aquesta llengua ho justifica, activitats o serveis culturals apropiats.

■ Espanya es compromet, en la seua política cultural a l'estranger, a **donar un lloc apropiat al valencià i a la cultura que expresse**.

VIDA ECONÒMICA I SOCIAL

Quant a les activitats econòmiques i socials, i per al conjunt del país, Espanya es compromet a:

- ▶ **excloure** de la seua legislació qualsevol disposició que prohibisca o limite sense raons justificables l'ús del valencià en els documents relatius a la vida econòmica o social i en particular en els contractes de treball i en els documents tècnics, com ara les instruccions d'ús de productes o de serveis
- ▶ prohibir la inserció, en els reglaments interns de les empreses i en els documents privats, de clàusules que excloguen o limiten l'ús del valencià, com a mínim, entre els parlants de la mateixa llengua
- ▶ oposar-se a les pràctiques encaminades a descoratjar l'ús del valencià dins de les activitats econòmiques o socials
- ▶ facilitar i/o fomentar, per altres mitjans diferents dels que preveuen els apartats anteriors, l'ús del valencià

En matèria d'activitats econòmiques i socials i en la mesura que les autoritats públiques tinguen competència, Espanya, en el territori on es parle valencià, i quan siga raonablement possible, es compromet a:

- ▶ definir, mitjançant les seues reglamentacions financeres i bancàries, modalitats que permeten, en condicions compatibles amb els usos comercials, l'ús del valencià en la **redacció d'ordres de pagament** (xecs, lletres de canvi, etc.), o altres documents financers o, si s'escau, a procurar que es pose en pràctica aquest procés
- ▶ en els sectors econòmics i socials que depenguen directament del seu control (sector públic), dur a terme accions que fomenten l'ús del valencià
- ▶ vetllar perquè els **serveis socials** com ara els hospitals, les residències de la gent gran i els asils oferisquen la **possibilitat de rebre i atendre en la seua llengua els parlants de valencià** que necessiten cures per raons de salut, edat o per altres motius

- ▶ vetllar, pels mitjans adequats, perquè les **instruccions de seguretat** també estiguen redactades en valencià
- ▶ facilitar en valencià la **informació** que proporcionen les autoritats competents sobre els **drets dels consumidors**

INTERCANVIS TRANSFRONTERERS

Espanya es compromet a:

- ▶ aplicar els acords bilaterals i multilaterals existents que la vinculen amb els estats on es parla valencià de manera idèntica o semblant, o procurar concloure'ls si és necessari, de manera que puguen **afavorir els contactes** entre els parlants de valencià en els estats corresponents, en els àmbits de la cultura, l'ensenyament, la informació, la formació professional i l'educació permanent;
- ▶ en benefici del valencià, facilitar i/o **promoure la cooperació a través de les fronteres**, en particular entre col·lectivitats regionals o locals en els territoris de les quals es parle valencià de manera idèntica o semblant.

A més a més de la Carta, també et pots beneficiar de la **Convenció-marc per a la protecció de les minories nacionals** del Consell d'Europa. Amb aquest tractat, Espanya promou les condicions necessàries perquè aquelles persones que formen part d'una minoria nacional puguen **mantindre i desenvolupar la seua cultura** i els elements fonamentals de la seua **identitat (llengua, religió, tradicions i patrimoni cultural)**, i també les protegeix d'una possible assimilació. La Convenció-marc garanteix el dret a utilitzar una llengua minoritària en la vida pública i inclou altres aspectes com ara la disponibilitat de **llibres de text**, el dret a constituir i administrar **establiments privats de formació i d'ensenyament**, el dret a utilitzar **noms propis i de carrer** en llengua minoritària, el dret a exposar públicament inscripcions privades en llengua minoritària, la participació eficaç en la vida pública (incloent-hi les Organitzacions no-governamentals) i l'establiment d'**acords sobre protecció de minories** amb altres estats.

HAS TROBAT ALGUN PROBLEMA?

Les entitats o les associacions establides de manera legal a Espanya poden adreçar-se al Consell d'Europa per a qualsevol tema relacionat amb els compromisos acordats per Espanya estipulats a la Carta. Per fer arribar qualsevol comentari, envia'l a l'adreça següent:

European Charter for Regional or Minority
Languages
Council of Europe
F-67075 Strasbourg
minlang.secretariat@coe.int

Les guies lingüístiques han estat ideades per a oferir a cadascuna de les llengües protegides per la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries una visió general de les disposicions que li són aplicables. Aquesta guia per al ciutadà en cap cas substitueix la Carta. Per tal de trobar la formulació original de les disposicions acceptades per les parts i la llista de les llengües regionals o minoritàries, dirigeix-te a la pàgina web del Consell d'Europa a <http://conventions.coe.int>. D'altres guies lingüístiques s'aniran posant a la teua disposició regularment.